

2010 metai

Sausio 12 d. Lietuvių išeivijos institutas bendradarbiaudamas su Pasaulio lietuvių bendruomene surengė parodą „Lietuviais esame mes gimę“. Šia paroda lankytojai supažindinti su užsienio lietuvių politine kova dėl Lietuvos okupacijos nepripažinimo. 18 mobilių parodos pasakojo apie skirtingas emigracijos bangas, pateikė informaciją apie skirtinguose pasaulio kraštuose įsikūrusias lietuvių bendruomenes. Parodoje eksponuotos nuotraukos ir dokumentai gauti iš asmeninių archyvų, Amerikos lietuvių televizijos, Lietuvos išeivijos instituto, Kauno Pedagoginio muziejaus, bei Lietuvos centrinio valstybinio archyvo.

Sausio 21 d. Lietuvių išeivijos institutas suorganizavo seminarą „Žvilgsnis į pasaulio lietuvių istoriją“. Jo metu doktorantas Aurimas Šukys skaitė paskaitą „Ateitininkai emigracijoje – tautiškumo sergėtojai“, buvo pristatyti dokumentiniai filmai iš Lietuvių išeivijos instituto archyvų.

Vasario 5 d. Lietuvių išeivijos institute lankėsi JAV Lietuvių bendruomenės pirmininkas Vytautas Maciūnas ir JAV LB vykdomoji vicepirmininkė Birutė Bublienė.

Vasario 22 d. Lietuvių išeivijos institutas organizavo seminarą-diskusiją „Lietuvių jaunimo organizacijos išeivijoje“. Renginyje dalyvavo pirmasis Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas kun. Antanas Saulaitis SJ, aktyvios JAV lietuvių visuomenininkės ir Palaimintojo Jurgio Matulaičio bažnyčios Lietuvių katalikų misijos talkininkės Daina Kamantaitė-Čyvienė ir Grasilda Reinytė-Petkienė, Arūnė Taunytė. Diskusiją vedė prof. Egidijus Aleksandravičius.

Kovo 16 d. Lietuvių išeivijos institute lankėsi Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus. Prezidentas dalyvavo „Intelektualios lietuvių egzilio istorijos“ paskaitoje (jungtinė „Migracijos politikos ir lietuvių diasporos istorijos“ ir „Lietuvos istorijos“ magistrantūros studijų programa). Seminaro metu Valdas Adamkus atskleidė lietuvių diasporos organizacijų ypatumus, dalijosi prisiminimais ir patirtimi plėtojant Lietuvos laisvinimo veiklą lietuvių išeivijoje, kalbėjo apie išeivijos vaidmenį atkuriant nepriklausomą Lietuvą ir patriotiškumo ugdymą šiandienos pasaulio lietuvių.

Kovo 16 d. VDU Išeivijos studijų centras surengė parodą „Miestovaizdžiai“, kurioje pristatė žymaus išeivijos kultūrininko, fotomenininko Algimanto Kezio kelionių po pasaulį fotografinius įspūdžius.

Kovo 17 d. VDU Išeivijos studijų centras pristatė Algimanto Kezio dokumentinius filmus. Tai maža, bet itin reikšminga išeivijos kultūrinio gyvenimo dalelė, primenanti lietuvių išeivijos visuomeninius bei kultūros

įvykius. Prieš daugiau nei keturis dešimtmečius kurti filmai primena skautų šventes, mėgėjiškų teatrinių sambūrių pastatymų akimirkas, pristato iškilias asmenybes.

Balandžio 19 d. Lietuvių išeivijos institutas organizavo pokalbį-diskusiją „Lietuvių katalikų sielovada išeivijoje“ su Lietuvos Vyskupų Konferencijos užsienio lietuvių sielovados reikalams deleguotu prelatu Edmundu Putrimu. Renginyje dalyvavo Lietuvių išeivijos instituto vadovas prof. Egidijus Aleksandravičius ir VDU lektorė ir Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo Vargdienių seserų kongregacijos vienuolijos vyriausioji vadovė dr. ses. Daiva K. Kuzmickaitė. Diskusiją vedė dr. Giedrius Janauskas.

Gegužės 18–19 d. d. Lietuvių išeivijos institute vyko VDU „Migracijos politikos ir lietuvių diasporos istorijos“ ir „Lietuvos istorijos“ magistrantų konferencija „Intelektualinė lietuvių egzilio istorija – 2010“. Jos metu pranešimus skaitė ir diskutavo VDU Humanitarinių mokslų fakulteto Istorijos katedros magistrantai ir doktorantai.

Birželio 7 d. Lietuvių išeivijos instituto Pasaulio lietuvių bendruomenės menėje vyko lietuvių išeivijos dailininko Albino Elskaus darbų parodos ir Beatričės Kleizaitės-Vasaris knygos „Albinas Elskus. Grožio ir vizijos dailininkas“ pristatymas. Renginyje dalyvavo knygos autorė. Renginį organizavo XXVII knygos mėgėjų draugija, Kauno m. sav. Vinco Kudirkos viešoji biblioteka ir Lietuvių išeivijos institutas.

Birželio 22 – rugpjūčio 24 d. Vytauto Didžiojo universiteto Istorijos katedros doktorantė ir VDU Išeivijos studijų centro darbuotoja Kristina Ūsaitė stažavosi Amerikos lietuvių kultūros archyve Putname, JAV.

Liepos 5–16 d. d. Vytauto Didžiojo universitetas kartu su Lietuvių išeivijos institutu pirmą kartą surengė vasaros kursus „Refresh in Lithuania“ pasaulio lietuviams, visiems už Lietuvos ribų gyvenantiems asmenims, norintiems atgaivinti savo ryšį su Lietuva ir lietuviškumu, ir patobulinti lietuvių kalbos žinias.

Rugpjūčio 28 d. Lietuvių išeivijos institute vyko susitikimas su filosofijos istoriku prof. Kęstučiu Skrupskeliu. Pokalbio tema – „Apie filosofiją, kurioje per daug filosofijos“. Susitikime dalyvavo VDU studentai ir dėstytojai.

Rugsėjo 14 d. surengtas seminaras-diskusija „Lietuvių kairiosios inteligentijos likimai išeivijoje“. Renginyje dalyvavo San Paulo universiteto (Brazilija) doktorantas Erick Reis Godliauskas Zen ir VDU „Lietuvos istorijos“ programos magistrantas Laurynas Šedvytis. Taip pat dalyvavo Lietuvių išeivijos instituto vadovas prof. Egidijus Aleksandravičius, o diskusiją vedė dr. Giedrius Janauskas.

Rugsėjo 16 d. Lietuvių išeivijos instituto Pasaulio lietuvių bendruomenės menėje vyko dokumentinio filmo „Eldorado – lietuviai Brazilijoje“ (Eldorado – Os Lituanos No Brasil) peržiūra. Filmą 2002 m. režisavo Fabiano Canosa ir Julius Zis (Zizas). Jame pasakojama lietuvių emigravimo į Braziliją istorija 1924–1928 m. Filmą pristatė ir komentavo San Paulo universiteto (Brazilija) doktorantas Erick Reis Godliauskas Zen.

Rugsėjo 24 d. buvo organizuojama mokslinė konferencija „Egzilio amžius“, skirta Vytautui Kavoliui atminti. Pranešimus skaitė prof. Algis Mickūnas (Ohajo universitetas, JA V), prof. Violeta Kelertienė (Vašingtono universitetas, JA V), Lietuvių išeivijos instituto vadovas prof. Egidijus Aleksandravičius, VDU dėstytojai dr. Gintautas Mažeikis, Mykolas Drunga, prof. Vylius Leonavičius, dr. Tomas Kavaliauskas, dr. Giedrius Janauskas ir VDU doktorantas Arūnas Antanaitis.

Spalio 7–8 d. d. VDU Išeivijos studijų centro mokslo darbuotojas Linas Saldukas dalyvavo penktajame Baltijos šalių išeivijos paveldo organizacijos seminare Rygoje, Latvijoje, kur skaitė pranešimą „Lietuvių išeivijos tyrimo perspektyvos“.

Spalio 29 d. Lietuvių išeivijos instituto Pasaulio lietuvių bendruomenės menėje pristatyta Daivos Dapkutės ir Dalios Kuizinienės monografija „Laisvas žodis laisvame pasaulyje: atviro žodžio mėnraštis „Akiračiai“ 1968-2005 m.“. Pristatyme dalyvavo knygos autorės Daiva Dapkutė ir Dalia Kuizinienė, Kazys Almenas, Mykolas Drunga, Saulius Pivoras, Egidijus Aleksandravičius.

Lapkričio 12 d. VDU Išeivijos studijų centras surengė metodologinį seminarą „Egzodo paveldas: duomenys, tyrimai, informacijos telkimo metodologija“. Seminare pranešimus skaitė Lietuvių kalbos instituto, Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos, Šiaulių universiteto bibliotekos, Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos, Kauno technologijos universiteto bibliotekos, Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto, Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus, Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos ir Vytauto Didžiojo universiteto atstovai. Kalbėta apie išeivijos paveldą, duomenų bazes ir metodologiją, egzodo žmonių rankraščius LLTI rankraštyne, išeivių dovanotas kolekcijas, lietuvių išeivių grafiką muziejaus rinkiniuose, paslėptą paveldą ir kitus įdomius faktus, tyrimus, duomenis.

Lapkričio 19 d. VDU Išeivijos studijų centras surengė seminarą „Lietuvių diasporos tapatumo tyrimai: problemos ir galimi sprendimo būdai“. Jame aptarta ir diskutuota apie tautinio tapatumo tyrimų problematiką iš skirtingų perspektyvų (istorinės, literatūrologinės, menotyrinės, sociologinės, antropologinės); tapatumų tyrimų teorinius ir metodologinius

pagrindus, tautinio tapatumo sampratą ir jo kaitą; tapatybės konstravimo modelius, tapatumų formas ir pan.

Gruodžio mėn. Išeivijos studijų centre saugoma Pasaulio Lietuvių Bendruomenės kolekcija pasipildė nauja medžiaga, kurią perdavė buvęs ilgametis bendruomenės pirmininkas Vytautas Kamantas.

Gruodžio 16 d. Kauno miesto taryba pritarė siūlymui Lietuvių išėivijos institute steigti Prezidento Valdo Adamkaus biblioteką-muziejų. VDU Atkūrimo tarynos garbės nario, VDU Garbės daktaro ir VDU Tarybos pirmininko Valdo Adamkaus biblioteką-muziejų žadama įkurti VDU ir Kauno miesto savivaldybės įsteigtame Lietuvių išėivijos institute (S. Daukanto 25). Išėivijos institute įkurto muziejaus lankytojai galės išvysti Prezidentinę biblioteką, įvairius Valdo Adamkaus daiktus: baldus, paveikslus, kitas interjero detales, sporto trofėjus, dienoraščius, archyvinį fondą, kurį sudaro daugiausia su V. Adamkaus veikla JAV susiję dokumentai.